

عنوان مقاله:

اقتصاد سالم بر پایه اخلاق اسلامی

محل انتشار:

کنفرانس بین المللی نخبگان مدیریت (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسنده:

مهیان اشرافی تهرانی - دانشجوی کارشناسی ارشد اقتصاد

خلاصه مقاله:

اقتصاد، ستون اصلی خیمه جامعه است. اگر به هر دلیلی اقتصاد جامعه آسیب ببیند و با بحران مواجه شود بخش های دیگر نیز آسیب می بیند. پیامبران همان طوری که به اصول اعتقادی دعوت می کردند درکنار آن به اصل اقتصادی بسیار توجه ویژه ای مبذول می داشتند و اصلاحات در امور اقتصادی را در حد توان خود در دستور کار داشتند. از ارکان اقتصاد هر جامعه وضعیت بازار آنست. در بازار اسلامی، اخلاق ارزش های اسلامی در مقایسه با کارایی در اولویت قرار دارد؛ از این رو این نگرانی میان سیاستگذاران و قانونگذاران پدید می آید که فرایند اسلامی کردن ممکن است کارایی بازار را کاهش دهد. در اینمقاله، بیان می شود بین ارزش های اسلامی و کارایی بازار نه تنها هیچ رابطه معکوسی وجود ندارد، بلکه رابطه ای مستقیم برقرار است. تلاش برای حاکم کردن اخلاق اسلامی در بازار، سرانجام به افزایش کارایی می انجامد. هنجارهای اخلاقی اسلامی از قبیل آزادی از ربا، غرر، غبن، جهالت، احتکار و ... با نظریات کارایی قابل شناسایی اند. برخی از منتقدان اخلاق کسب و کار معتقدند که تجارت و رای قانون، نیازی به اخلاق ندارد. به نظر آنها قانون می تواند قلمرو فعالیت های مجاز تجاری را مشخص کند و دیگر ضرورتی برای پرداختن به اخلاق نیست. فضای کسب و کار و تجارت به دلیل ماهیت خاص خود، همواره در معرض آسیب های اجتماعی و اخلاقی قرار دارد. افراد برای موفقیت در بازار، گاه به شگردهای غیراخلاقی چون کم فروشی، ارائه اطلاعات نادرست و تبانی، برای حذف رقیب رو می آورند. این مشکل به طور عمده ناشی از این مسئله است که فضای کسب و کار محیطی خشک و متأثر از عادت ها و رویکردهای محاسبه گرایانه است. بازار، مکان معامله برای کسب سود است؛ سودی که غالباً بدون حسابگری و دقت عمل به دست نمی آید. افراط و زیاده روی در حساب گری می تواند افراد را به ورطه ناهنجاری های اخلاقی فرو برد. طرفداران اخلاق کسب و کار با مشکلی اساسی در زمینه ضمانت اجرایی آن در فضای خشک تجارت مواجه اند. در بسیاری از موارد، اهل کسب و کار می توانند با زیر پا گذاشتن اخلاق به سود بیشتری لاقول در کوتاه مدت دست یابند. این مشکل، به ویژه در صورت ارائه تفسیری کارکرد گرایانه از اخلاق تجارت رخ می دهد. این مشکل را می توان با اتخاذ رویکردی دینی به اخلاق تجارت و استفاده از راهبردهای دینی برای درونی سازی انگیزه های اخلاقی در فضای کسب و کار حل کرد؛ ولی آیا اساساً می توان به ارائه نوعی اخلاق دینی کسب و کار اقدام کرد؟ در این مقاله با مراجعه به آموزه های اسلام، با استفاده از روش توصیفی تحلیلی به بررسی ویژگیهای بازار اسلامی در نظریه و عمل و رابطه اقتصاد و به ویژه داد و ستد با اخلاق پرداخته شده است.

کلمات کلیدی:

اقتصاد اسلامی، اخلاق کاری، تجارت اسلامی، بازار اسلامی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/528824>

